

HANDBOEKJE VOOR EEN TOEKOMSTBESTENDIGE WONING EN TUIN

LAARBEEK
SCHITTERT
**DUUR-
ZAAM**

“Iedere stap richting een duurzamer huis en tuin, hoe klein ook, maakt een groot verschil. Samen bouwen we aan een groen en toekomstbestendig Laarbeek. De gemeente en onze lokale partners staan klaar om je daarbij te helpen.”

*Joan Briels
Wethouder Duurzaamheid, Gemeente Laarbeek*

HANDBOEKJE VOOR EEN TOEKOMSTBESTENDIGE WONING EN TUIN

WAT IS EEN TOEKOMSTBESTENDIGE WONING?

Een toekomstbestendige woning is een huis dat klaar is voor de toekomst. Het is energiezuinig, omdat het goed is geïsoleerd en geen aardgas meer gebruikt om het te verwarmen. Dit maakt jouw woning niet alleen milieuvriendelijker, maar ook goedkoper om in te leven. Schone lucht in huis is ook belangrijk: met goede ventilatie voorkom je dat er schadelijke gassen, waaronder CO₂, in huis blijven hangen. Zo is er altijd genoeg schone lucht in huis. Een toekomstbestendig huis is daarom een gezonde woning.

KLIMAATBESTENDIGE TUIN

Niet alleen binnen, maar ook buiten is het belangrijk om je leefomgeving klaar te maken voor de toekomst. Een groene tuin met planten en bomen helpt bij het opvangen van regenwater en biedt verkoeling in de zomer. Ook trekt een groene tuin meer vogels en insecten aan. Dat is goed voor de natuur.

STAP VOOR STAP

We snappen dat je niet in één keer je hele huis en tuin kunt verduurzamen. Gelukkig kun je al met kleine stappen beginnen. Zowel met als zonder budget; er zijn altijd maatregelen die je direct kunt nemen om energie te besparen en je huis comfortabeler te maken. Denk aan het plaatsen van tochtstrips, radiatorfolie en gordijnen om de warmte binnen te houden. Ook in de tuin kun je starten, bijvoorbeeld met het plaatsen van een regenton of het vervangen van tegels door planten.

Elke maatregel, hoe klein ook, helpt om je energierekening te verlagen én het milieu te verbeteren. Zo werk je stap voor stap aan een toekomstbestendig huis en tuin op een manier die bij jouw portemonnee past.

De gemeente Laarbeek helpt je graag bij het verduurzamen van jouw huis en tuin. Samen met onze lokale partners bieden we verschillende manieren om jou te ondersteunen. In dit boekje lees je wat je kunt doen en hoe wij je daarbij kunnen helpen.

DUURZAAM WONEN LAARBEEK

De professionele vrijwilligers van **Stichting Duurzaam Wonen Laarbeek** helpen inwoners van Laarbeek met het geven van voorlichting over energie besparen en duurzaam wonen. Ze komen het liefst bij jou thuis om te bekijken wat je kunt verbeteren. Elk huis is namelijk anders. Een bezoek in de winterperiode wordt aangeraden. Deze tijd van het jaar is bij uitstek geschikt voor een onderzoek met de warmtebeeldcamera, die laat zien op welke plekken de woning warmte verliest.

Een voorlichtingsbezoek van Duurzaam Wonen Laarbeek kost € 10,00. Vraag op www.duurzaamwonenlaarbeek.nl een huisbezoek aan.

ENERGIE KLUSTEAM

Het **Energie Klusteam** helpt jou (gratis) met kleine energiebesparende maatregelen. Denk hierbij aan het dichtmaken van kieren met een tochtstrip of kit, het aanbrengen van radiator- en/of raamfolie of een brievenbusborstel, oude lampen vervangen door ledlampen of het plaatsen van een waterbesparende douchekop. De vrijwilligers geven advies en kijken wat er moet gebeuren om op jouw energierekening te besparen. Ze brengen de benodigde materialen mee en voeren de klussen samen met jou uit.

De LEVgroep coördineert het Energie Klusteam.

 sociaalteamlaarbeek@levgroep.nl 0492 328 800

GROENCOACH

Jos van Rooij is **Groencoach** bij de gemeente Laarbeek. Hij weet alles van het vergroenen van jouw tuin en geeft jou daarom graag advies voor het maken van een klimaatbestendige tuin. Ook is hij op de hoogte van de subsidies en acties die er zijn. Denk bijvoorbeeld aan het plaatsen van een regenton, het vervangen van tegels voor planten en het aanleggen van een groen dak.

Wil je meer informatie over hoe jij jouw tuin kan vergroenen?

Bel naar de gemeente via 0492 469 700 en vraag naar de Groencoach.

FINANCIEEL INFORMATIEPAKKET

Grote isolatiemaatregelen kunnen, zelfs met korting en subsidie, vaak duur zijn. Je verdient de kosten terug door te besparen op je energierekening. Maar veel mensen hebben niet het geld om in één keer te investeren in isolatie.

Gelukkig zijn er financiële mogelijkheden om te helpen bij het betalen van isolatiemaatregelen, zoals het Warmtefonds. Om een goed overzicht te krijgen van je financiële mogelijkheden heeft de gemeente Laarbeek een persoonlijk financieel informatiepakket ontwikkeld.

Mocht je hulp nodig hebben, dan kan een financieel adviseur jou helpen om de mogelijkheden in jouw situatie in kaart te brengen. Jij beslist vervolgens zelf of je een lening wilt aanvragen. Heeft jouw woning een WOZ-waarde van € 389.000,00 (peildatum 2022) of lager en zijn er delen van je huis niet zo goed geïsoleerd? Dan krijg je het persoonlijk financieel informatiepakket gratis. Val je hier niet onder, maar wil je wel een persoonlijk financieel informatiepakket? Dan kost dit € 500,00.

Kijk op **WOZ-waardeloket** voor jouw WOZ-waarde. Denk jij in aanmerking te komen en wil je een waardebon ontvangen? Stuur dan een mail naar duurzaam@laarbeek.nl

van Moll
Financiële Diensten

Henny van Moll
Dorpsstraat 10
5735 ED Aarle-Rixtel
0492 381 399 / 06 552 999 90
info@vanmoll.nu

Oosthoek
FINANCIEEL ADVIES

Riny Oosthoek
De Tempelier 3
5735 JG Aarle Rixtel
06 2111 0843 / 0492 383 887
riny@oosthoekfinancieeladvies.nl

Wil jij snel een beeld van welke subsidies en lening er beschikbaar zijn in Laarbeek, bekijk dan de *energiesubsidiewijzer* op www.verbeterjehuis.nl

DE GROENE ZONE ISOLEREN

Wil je een lagere energierekening, een warm huis en je woning klaarmaken voor de toekomst? De gemeente helpt je met isoleren! Via een samenwerkingsverband met 18 andere gemeentes worden inwoners van a tot z ontzorgd met het isoleren van hun woning.

Met **De Groene Zone Isoleren** krijg je hulp bij het uitvoeren van grote isolatiemaatregelen. Voor 29 euro komt een adviseur bij jou thuis en bekijkt welke isolatie jouw huis nodig heeft. Daarna wordt er een bespaarplan opgesteld. Bij het plan krijg je ook een offerte voor de isolatiemaatregelen die je kunt laten uitvoeren om flink te besparen op je energierekening.

Kom je in aanmerking?

Is jouw huis gebouwd voor 1990, heeft jouw woning een WOZ-waarde van € 389.000 (peildatum 01-01-2022) of lager en zijn er delen van je huis niet zo goed geïsoleerd? Dan krijg je waarschijnlijk € 1.250,00 korting op de offerte!

Je beslist zelf of je akkoord gaat met één of meerdere offertes. Laat je de isolatie uitvoeren via De Groene Zone, helpen zij je ook met het aanvragen van de **ISDE-subsidie**.

www.degroenezone.nl/isolatie

FORMULIERENBRIGADE

Een lening bij het Warmtefonds of een SVn duurzaamheidslening kun je zelf aanvragen. Heb je hier hulp bij nodig dan kun je familie, vrienden of burens vragen. Maar ook de **formulierenbrigade** van de LEVgroep staat voor je klaar om je te helpen bij het aanvragen van de lening.

Heb je hulp nodig?

Dan kun je terecht bij het Formulierenspreekuur. Meer informatie en spreekuurdata vind je op www.levlaarbeek.nl.

CV-KETEL?

ZET'MOP60°

TEMPERATUUR
VERLAGEN =
ENERGIE EN GELD
BESPAREN!

ZET JE CV-KETEL OP 60°

& BESPAAR

VELE TIENTJES PER JAAR!

AAN DE SLAG MET JE HUIS!

ENERGIEBESPAARLADDER

Wist je dat je eenvoudig kunt besparen op je energiekosten?

De energiebespaarladder houdt in dat je de temperatuur van je cv-ketel voor het verwarmen van de woning stapsgewijs gaat verlagen: eerst van 80 naar 60 graden en vervolgens naar 40 graden. Dit bespaart energie en verlaagt je energiekosten.

Stap 1: Verlaag de temperatuur van je verwarming

De eerste stap is om de temperatuur van je verwarming te verlagen. Veel huizen verwarmen het cv-water tot 80 graden Celsius. Dit is vaak niet nodig. Heb je door de jaren heen al iets aan isolatie gedaan dan kan het zijn dat je de watertemperatuur kunt verlagen van 80 graden naar 60 graden. Door de temperatuur te verlagen naar 60 graden Celsius, bespaar je al snel energie. Dit kan vaak eenvoudig op de cv-ketel met een paar klikken gedaan worden. Ga naar www.zetmop60.nl

Stap 2: Verlaag verder naar 40 graden Celsius

Als je woning goed is geïsoleerd, kun je zelfs de temperatuur verlagen naar 40 graden Celsius. Dit is ideaal voor systemen zoals vloerverwarming of lage temperatuur radiatoren. Het water hoeft dan minder heet te zijn. Dat is beter voor je energierekening.

Waarom is dit belangrijk?

Door de temperatuur te verlagen, gebruik je minder energie. Dit is goed voor het milieu en voor jouw portemonnee. Bovendien kunnen lagere temperaturen de levensduur van je verwarmingssysteem verlengen.

VAN 80 NAAR 60 GRADEN

Hiernaast is een checklist opgenomen welke je kunt doorlopen voor je eigen woning. Hierin vind je diverse stappen om te komen tot een zuiniger en gezonder huis zonder grote investeringen.

Hulp nodig om te bepalen hoe jij van 80 graden naar 60 graden kan?

Maak een afspraak bij een Energiecoach van Duurzaam Wonen Laarbeek.

DE BASIS OP ORDE – VAN 80 NAAR 60

VINK AAN WAT VOOR JOU
VAN TOEPASSING IS

STAP 1; KIERDICHTING; ENERGIEBESPARING EN COMFORT

Top 10 Kieren & Naden	Uitgevoerd		Uit te voeren door
In de hoeken waar dak en gevels elkaar raken	0 ja	0 n.v.t.	0 bewoner / 0 klusteam
Dakdoorvoeren van o.a. cv-ketel, ventilatie	0 ja	0 n.v.t.	0 bewoner / 0 klusteam
Overbodige ventilatiegaten o.a. ouderwetse cv-ketels	0 ja	0 n.v.t.	0 bewoner / 0 klusteam
Bij houten vloer met kruipruimte: de plinten	0 ja	0 n.v.t.	0 bewoner / 0 klusteam
Draaiende ramen en deuren door ontbreken van tochtstrips	0 ja	0 n.v.t.	0 bewoner / 0 klusteam
Aansluiting van het kozijn en vensterbank op gevel	0 ja	0 n.v.t.	0 bewoner / 0 klusteam
Doorvoeren naar kruipruimte in de meterkast	0 ja	0 n.v.t.	0 bewoner / 0 klusteam
Kieren onder de deuren	0 ja	0 n.v.t.	0 bewoner / 0 klusteam
De afzuigkap	0 ja	0 n.v.t.	0 bewoner / 0 klusteam
Kattenluik en brievenbus	0 ja	0 n.v.t.	0 bewoner / 0 klusteam

NOTITIES

STAP 2 – VENTILATIE; GEZONDE BINNENLUCHT

Omschrijving	Uitgevoerd		Uit te voeren door
Schoonmaken / Onderhoud ventilatiebox	0 ja	0 n.v.t.	0 bewoner / 0 klusteam
Schoonmaken / Onderhoud ventilatieroosters	0 ja	0 n.v.t.	0 bewoner / 0 klusteam
Gericht ventileren	0 ja	0 n.v.t.	0 bewoner / 0 klusteam
Meten luchtkwaliteit met een CO2 meter	0 ja	0 n.v.t.	0 bewoner / 0 klusteam

NOTITIES

STAP 3 – CV OPTIMALISEREN; BETER RENDEMENT EN COMFORT

Omschrijving	Uitgevoerd		Uit te voeren door
Controleren waterdruk cv-ketel tussen 1,5 en 2 bar	☐ ja	☐ n.v.t.	☐ bewoner / ☐ klusteam
Isoleren cv-leidingen op de zolder	☐ ja	☐ n.v.t.	☐ bewoner / ☐ klusteam
Radiatoren schoonmaken	☐ ja	☐ n.v.t.	☐ bewoner / ☐ klusteam
Gebruik van kamerthermostaat	☐ ja	☐ n.v.t.	☐ bewoner / ☐ klusteam
Waakvlam gashaard uitzetten	☐ ja	☐ n.v.t.	☐ bewoner / ☐ klusteam
Plaatsen radiatorventilatoren	☐ ja	☐ n.v.t.	☐ bewoner / ☐ klusteam
Waterzijdige inregeling radiatoren in de verwarmde ruimtes	☐ ja	☐ n.v.t.	☐ bewoner / ☐ klusteam
Verlagen aanvoertemperatuur cv-ketel (zetmop60.nl)	☐ ja	☐ n.v.t.	☐ bewoner / ☐ klusteam

NOTITIES

STAP 4 – MONITORING; MEER GRIP EN INZICHT

Omschrijving	Uitgevoerd		Uit te voeren door
Sluipverbruik analyseren en corrigeren waar nodig gas- en stroomverbruik bijhouden	☐ ja	☐ n.v.t.	☐ bewoner / ☐ klusteam

NOTITIES

VAN 60 NAAR 40 GRADEN

Veel huizen van voor 1990 zijn niet of beperkt geïsoleerd. Als je de bouwschil van je huis goed isoleert, kun je jouw huis met een nog lagere aanvoertemperatuur verwarmen. Je huis is dan niet alleen energiezuinig, maar je kunt deze ook duurzaam gaan verwarmen met bijvoorbeeld een warmtepomp of een warmtenet.

Hiernaast kun je zien wat de isolatiewaarde van jouw woning ongeveer is en hoe je deze mogelijk kunt verbeteren.

Hulp nodig om te bepalen waar en hoe je de isolatie in jouw woning kan verbeteren? Vraag dan een advies via de Groene Zone Isoleren aan.

VERBETERING VAN DE SCHIL; VAN 60 NAAR 40

VINK AAN WAT VOOR JOU
VAN TOEPASSING IS

GEVELISOLATIE

Bouwperiode	Standaard isolatie	Verbetering	Uit te voeren door	
0 Woning < 1930	Geen isolatie	Plaatsen voorzetwanden	0 ja	0 n.v.t.
0 Woning tussen 1930-1988	Geen of beperkte isolatie	Extra isolatie spouwmuur	0 ja	0 n.v.t.
0 Woning na 1989	Voldoende isolatie	Extra isolatie veelal niet nodig	0 ja	0 n.v.t.

NOTITIES

DAKISOLATIE

Bouwperiode	Standaard isolatie	Verbetering	Uit te voeren door	
0 Woning < 1965	Geen isolatie	Extra isolatie binnen of buitenzijde dak	0 ja	0 n.v.t.
0 Woning tussen 1965-1988	Beperkte isolatie	Extra isolatie binnen of buitenzijde dak	0 ja	0 n.v.t.
0 Woning tussen 1988-2012	Redelijke isolatie	Extra isolatie buitenzijde plaatsen tijdens renovatie dakpannen	0 ja	0 n.v.t.
0 Woning na 2013	Voldoende isolatie	Extra isolatie veelal niet nodig	0 ja	0 n.v.t.

NOTITIES

VLOERISOLATIE

Bouwperiode	Standaard isolatie	Verbetering	Uit te voeren door	
0 Woning < 1974	Geen isolatie	Isoleren kruipruimte / vervangen vloer	0 ja	0 n.v.t.
0 Woning tussen 1975-1988	Beperkte isolatie	Isoleren kruipruimte / vervangen vloer	0 ja	0 n.v.t.
0 Woning tussen 1988-2012	Redelijke isolatie	Extra isolatie vaak niet nodig	0 ja	0 n.v.t.
0 Woning na 2013	Voldoende isolatie	Extra isolatie niet nodig	0 ja	0 n.v.t.

NOTITIES

GLASISOLATIE

Bouwperiode	Standaard isolatie	Verbetering	Uit te voeren door	
0 Woning < 2005	Niet isolerend glas	HR++(+) glas plaatsen in bestaande of nieuwe kozijnen	0 ja	0 n.v.t.
0 Woning tussen 2005-2013	Verouderd HR-isolatieglas	HR++(+) glas plaatsen in bestaande kozijnen	0 ja	0 n.v.t.
0 Woning na 2013	HR++(+) isolatieglas	Vervangen vaak niet nodig	0 ja	0 n.v.t.

NOTITIES

VENTILATIE

Bouwperiode	Standaard ventilatie	Verbetering	Uit te voeren door	
0 Woning < 1975	Natuurlijk	Aanbrengen balansventilatie	0 ja	0 n.v.t.
0 Woning tussen 1975-2005	Mechanische afvoer continu	Plaatsen vraaggestuurde ventilatie of balansventilatie	0 ja	0 n.v.t.
0 Woning na 2005	Mechanische afvoer vraaggestuurd of balansventilatie	Aanpassing vaak niet nodig	0 ja	0 n.v.t.

NOTITIES

HUIS EN TUIN

Hoe maak jij jouw tuin klimaatbestendig? Met de volgende stappen werk jij in jouw tuin aan het voorkomen van wateroverlast en hittestress. Met deze tips draag je bij aan de biodiversiteit en mentale gezondheid.

Checklist groen en water

	gedaan	n.v.t		gedaan	n.v.t
Tegel eruit, plant erin	☐	☐	Regenton plaatsen	☐	☐
Plant een boom	☐	☐	Geveltuin	☐	☐
Regenwater afkoppelen	☐	☐	Groen dak	☐	☐
Wadi-greppel	☐	☐	Buurtinitiatieven voor biodiversiteit	☐	☐

CO2-METER LENEN

Voor je gezondheid is het belangrijk om je huis goed te ventileren. Om erachter te komen of jouw woning een gezond binnenklimaat heeft, mogen inwoners van Laarbeek een week lang gratis een CO2-meter bij de gemeente lenen.

 gemeente@laarbeek.nl 0492 469 700.

Na de aanvraag krijg je bericht waarin staat wanneer je de CO2-meter in het gemeentehuis kunt ophalen.

← PLAATS EEN REGENTON

Een regenton in je tuin is een slimme manier om water te besparen. Je vangt regenwater op, dat je kunt gebruiken voor het besproeien van planten en het onderhouden van je tuin. Dit vermindert je waterrekening en helpt het milieu!

In Laarbeek ontvang je regelmatig een flinke korting op de aankoop van een regenton en aansluitset. Kijk hiervoor op www.laarbeek.nl/duurzaam.

Contact

Heb je behoefte aan contact met de gemeente na het lezen van deze flyer?

Onze medewerkers staan voor je klaar om jou te helpen met het verduurzamen van je woning en klimaatbestendig maken van jouw tuin.

Wij zijn telefonisch te bereiken via 📞 **0492 469 700**
of per mail via ✉️ **gemeente@laarbeek.nl**

